

IZGRADNJA ZA LJUDE I ŽIVOTNU SREDINU

POTREBA ZA RENOVIRANJEM UZ PROTIVPOŽARNU BEZBEDNOST

Standardi života su se dramatično poboljšali za Evropljane od vremena kada je našim dedovima bila potrebna škola, kancelarija, fabrika ili bolnica. Mi želimo zgrade koje čine život udobnim, koje nas štite od vremenskih neprilika, koje nam pružaju dobar nivo bezbednosti. Evropljani takođe sve više očekuju da njihove zgrade budu održive i jeftinije za održavanje, koristeći manje energije i resursa uz smanjenje emisije štetnih gasova. Želimo da se sva ova pitanja uzmu u obzir kada se zgrade renoviraju.

Ali, dok je udobnosti, bezbednosti i ekološkoj svesti dato zasluženno visoko mesto na listi prioriteta za EU, suviše često dajemo alarmantno nizak nivo pažnje jednoj od najstarijih pretnji za bilo koju zgradu: **VATRI.**

Zašto EU mora da reaguje odmah na poboljšanju standarda Zaštite od požara za svoje građane.

Loša zaštita od požara je problem za celu EU. Neke statistike pokazuju da svake godine, oko **70,000**¹ ljudi završi u bolnici u Evropi zbog povreda od vatre i dima, a šteta od vatre pojede **1% BDP-a Evrope**.² Ipak, ne postoje ažurirani propisi koji garantuju da su najbolji i najprikladniji standardi bezbednosti od požara obuhvaćeni programom renoviranja zgrada.

U isto vreme, Direktive EU o energetskej efikasnosti i energetskim karakteristikama zgrada zahtevaju da sve zemlje EU uspostave dugoročne programe termalnih renoviranja. Primena ovih novih zakona će dovesti do smanjenja gasova staklene bašte i stvoriti milione novih radnih mesta. Oni takođe nude priliku bez presedana za unapređenje zaštite od požara u izgrađenom okruženju, ali samo ako će se pravila protivpožarne bezbednosti drastično poboljšati u celoj EU.

Odluka da se ne reaguje danas je odluka da sutra rizikujemo nečije živote.

Ljudski izazov, Evropsko rešenje

Trenutno većina evropskih zemalja nije adekvatno ažurirala svoje propise i standarde da održi korak sa brzim inovacijama građevinskog materijala koji dolazi na tržište. Ako se situacija ne promeni, predstojeći period obnove će biti velika propuštena prilika da se poboljša bezbednost od požara i može čak da pogorša situaciju.

Kao i kod energetske efikasnosti, potrebno je da EU odigra ključnu ulogu u ovoj debati. Iako zgrade ne putuju preko granica, studenti koji studiraju u njima, turisti koji spavaju u njima, kao i radnici koji ih grade, svakako putuju. Pošto je regulisano da se obezbedi da renovirane zgrade imaju visoke standarde energetske efikasnosti, čini se da EU ima ne samo pravo već i obavezu da reaguje kako bi se obezbedilo da se odgovarajuća pravila i standardi zaštite od požara primenjuju i na ova renoviranja.

Potrebna su nam pravila i standardi koji važe širom EU kako bi zaštitili evropske građane.

Frieder Kircher,
Viši službenik -
Vatrogasna služba Berlina

Najopasnije vreme kada zgrada može da se zapali je u toku izgradnje ili renoviranja.

U februaru 2012. morao sam da gasim požar u zgradi koja je bila u potpunom renoviranju. Požar je počeo tokom noći. Nije bilo vrata između stanova i drvenih stepenica. Pored toga, mnogo građevinskog materijala bilo je uskladišteno u zgradi, spremno za rad za sledeći dan. Ovo znači da je postojalo mnogo zapaljivih materija i ništa da spreči širenje vatre.

Kada su stigli prvi vatrogasci cela zgrada je bila u plamenu, od prizemlja do krova. Nisu imali nikakve šanse da kontrolišu plamen.

BITNA TAČKA U OVOM SLUČAJU: KORIŠĆENJE PRAVOG PROIZVODA U PRAVOM SLUČAJU

Različiti građevinski materijali različito reaguju na vatru, tako da je važno da izaberete pravi proizvod ili sistem za bilo koju primenu. Požarno opterećenje konstrukcije zgrade, za razliku od njegovog sadržaja, može se povećati za oko 13%³, u zavisnosti od izbora i obima izolacije instalirane za povećanje uštede toplote. Ovaj kritični faktor se često ne razume ili ne uzima pravilno u obzir od strane vlasnika zgrada na početku renoviranja. Ako se inherentni rizik od požara konstrukcije zgrade ne razume, nije moguće da se projektuje zgrada bezbedna od požara.

STUDIJA SLUČAJA: KADA RENOVIRANJE KRENE NAOPAKO

Suviše je kasno da se razmišlja o zaštiti od požara kada nastupi katastrofa. Ali, suviše često, samo kada dođe do požara razumemo značaj renoviranja bezbednog od požara.

U Nemačkoj u 2012., šestospratnica koja se renovirala postala je pakao za nekoliko minuta, zbog neodgovarajuće upotrebe materijala za obnovu bloka u Studentskom domu. Jednog popodneva u maju, javljeno je hitnim službama da se pojavio „mali požar“ u Frankfurtu. Vatrogasci su stigli očekujući da će se boriti sa manjim požarom na gradilištu koje se koristi za renoviranje zgrade. Do trenutka kada su stigli, samo nekoliko minuta po pozivu, cela fasada zgrade je bila prekrivena plamenom, a vazduh je bio crn od dima. Bilo je potrebno 80 vatrogasaca da požar stave pod kontrolu i na kraju da ga ugase.

Istraga je pokazala da je zapaljiv izolacioni materijal koji se koristi za renoviranje zgrade brzo proširio vatru. Kad se jednom zapali, ova vrsta izolacionog materijala može stvoriti plamen i gusti dim i verovatno je da će ispuštati goruće kapljice: to je bio slučaj u ovoj vatri gde su zapaljene kapljica pale na gomilu zapaljivog materijala koji se nalazio ispod na gradilištu. Komentarišući katastrofu iz 2012, jedan visoki zvaničnik vatrogasne službe je rekao da pristup renoviranju koji je otkriven događajima od 29. maja 2012. nije problem koji je ograničen na Frankfurt ili samo na Nemačku, već **problem koji ugrožava bezbednost u čitavoj EU.**

© WWW.BAUEINBESTAND.4.DE

BITNA TAČKA U OVOM SLUČAJU: RENOVIRANJE I POŽAR

Za razliku od izgradnje nove zgrade, ljudi često nastavljaju da žive i rade u zgradama koje se renoviraju: zgrada u stvari postaje gradilište. Sama konstrukcija je najugroženija, pošto su sve osnovne konstrukcije i materijali izloženi. Zaštitne ploče i vrata su uklonjeni, privremena i često klimava zaštita je postavljena, žice i ostale električne instalacije su nezaštićene. Sve ovo povećava količinu materijala koja je u opasnosti da se zapali, u isto vreme lakše je da se plamen i otrovan dim prošire.

ZAHTEV EVROPI DA ZAŠTITI SVOJE GRAĐANE

“Evropa zaštićena od požara” poziva na **novu Strategiju protivpožarne bezbednosti zgrada u EU koja će biti pokrenuta bez odlaganja.**

Kako postoji sve više programa renoviranja u svim državama članicama, potrebna su usaglašena pravila širom EU, kako bi se obezbedilo da građevinski proizvodi i prakse dosledno ispunjavaju više, odgovarajuće i rigoroznije nametnute standarde zaštite od požara.

Razvoj strategije treba da vodi Evropska komisija i to **na osnovu analize podataka prikupljenih o protivpožarnoj bezbednosti širom Evrope.**

- Model za akciju već postoji u vidu strategije EU o bezbednosti u saobraćaju. Ovo je inicijativa Evropske komisije, koja ima za cilj da smanji smrtne slučajeve i nesreće na putevima u EU za 50 odsto do 2020., u poređenju sa nivoom iz 2003. Smanjenje od 33 procenata je već postignuto do 2010. Bezbednost od požara danas zaslužuje istu prioritetnu pažnju kreatora politike EU.

Ona mora da obezbedi:

1. da se odgovarajući standardi performansi razviju za kompozitne materijale i građevinske sisteme i da se postojeći standardi revidiraju gde je to potrebno.
 - Evropska komisija treba da vodi razvoj ovih standarda, zahtevajući njihovu reviziju od strane CEN - Evropske komisije za standardizaciju.
2. **da se uspostave strože kontrole za instalacije** i korišćenje zapaljivih proizvoda širom EU i da se pravila o korišćenju ovih materijala u zgradama EU revidiraju i da se postave strožija pravila.
3. **da se radna praksa u toku izgradnje** pregleda i uspostavi strožija radna praksa kako bi se zaštitili radnici na gradilištu i pojačale mere bezbednosti za stanare bilo koje zgrade u renoviranju.
4. da sva buduća **energetska efikasnost i politike održive izgradnje** eksplicitno uzmu u obzir potrebu za planiranjem zaštite od požara u svojim tekstovima.

Potrebno je takođe hitno prikupiti, analizirati i razmeniti podatke i pouke iz cele EU, u cilju poboljšanja našeg razumevanja trendova zaštite od požara tokom renoviranja. Nacionalne vlasti, industrija, građevinari i vatrogasci svi poseduju znanje i iskustvo koje, ako ga razmene međusobno i reaguju u skladu sa tim, može da pomogne da se proširi najbolja praksa u ovoj oblasti i spasu životi.

Ako sada preduzmemo prave korake, evropska revolucija renoviranja može nam pomoći u zaštiti životne sredine, ekonomiji, zaštiti nas samih i naših budućih generacija.